

ЗВІТ про огляд витрат державного бюджету

у сфері паливно-енергетичного комплексу у частині протипожежного захисту та рятування на підприємствах вугільної галузі за бюджетною програмою КПКВК 2401100 «Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах» (2021-2023 роки)

головного розпорядника коштів державного бюджету Міністерства енергетики України (2021-2023 роки).

Ціль проведення огляду витрат державного бюджету: підвищення ефективності здійснення Державною воєнізованою гірничорятувальною службою у вугільній промисловості України гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах та виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій.

I. Опис поточної ситуації у сфері

Міністерство енергетики України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

Вугільна промисловість України є однією з найнебезпечніших галузей промисловості в країні. Для зменшення ризику негативного впливу небезпечних факторів, які виникають при аваріях у вугільних шахтах у нашій країні створена та функціонує гірничорятувальна служба, яка є невід'ємною і важливою складовою у забезпеченні безпеки ведення робіт у вугільній промисловості.

На законодавчому рівні статтею 29 Гірничого закону України та статтею 133 Кодексу цивільного захисту України унормовано створення державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України та здійснюють постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування підприємств вугільної та гірничої галузей.

Забезпечення діяльності, спрямованої на профілактику із запобігання надзвичайних ситуацій, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також надання невідкладної, у тому числі домедичної та медичної допомоги особам, які перебувають у небезпечному для життя й здоров'я стані, на місці події та під час евакуації до закладів охорони здоров'я згідно своїх функцій та завдань виконує Державна воєнізована гірничорятувальна служба у вугільній промисловості України (далі – ДВГРС), єдина в Україні державна спеціалізована (воєнізована) аварійно-рятувальна служба, яка здійснює в установленому порядку обслуговування гірничих підприємств незалежно від форм власності.

Відповідно до пункту 4.1. Положення про ДВГРС, затвердженого наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.10.2012 № 815, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07.11.2012 за № 1871/22183, до складу ДВГРС входять Центральний штаб, воєнізовані гірничорятувальні загони (далі - ВГРЗ), які є професійними гірничорятувальними підрозділами, та підприємство з ремонту і технічного обслуговування аварійно-рятувальних засобів, розроблення та виробництва їх окремих зразків.

Виходячи з необхідності забезпечення основних функцій служби ВГРЗ були розміщені на територіях розташування вугільних підприємств, а саме: Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Львівській та Волинській областях.

До початку війни на сході України 2014 року ДВГРС налічувала 11 воєнізованих гірничорятувальних загонів (Оперативний, 1,2,3,4,5,6,7,8,10 та Львівсько-Волинський), а також Центральний штаб ДВГРС. Загальна штатна чисельність становила 4227 осіб. Після 2014 року Україна, на жаль, втратила 7 воєнізованих гірничорятувальних загонів.

Тому, згідно з діючою на сьогодні Тимчасовою структурою ДВГРС, затвердженою наказом Міненерговугілля від 08.10.2015 № 639 до структури служби входять ЦШ ДВГРС та чотири ВГРЗ.

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.5-25.1-28961 від 02.12.2024
КЕП: Корзун А. В. 02.12.2024 18:28
382367105294AF970400000064C43B01A1AB2103
Сертифікат дійсний з 22.11.2024 14:58 до 22.11.2025 14:58

Відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507 (підпункт 45 пункту 4) Міненерго бере участь у реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, зокрема створює функціональну підсистему цивільного захисту, організовує управління та діяльність функціональної підсистеми в єдиній державній системі цивільного захисту, здійснює керівництво утвореними ним аварійно-рятувальними службами, забезпечує їх діяльність та здійснює контроль за готовністю до дій за призначенням. На виконання зазначеної функції Міненерго визначено головним розпорядником коштів за бюджетною програмою КПКВК 2401100 «Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах» (далі – бюджетна програма).

Зазначена бюджетна програма направлена на вирішення ключових проблем, а саме:

зменшення ризиків виникнення та кількості надзвичайних ситуацій (аварій техногенного або природного характеру) при збільшенні інтенсивності ведення гірничих робіт (видобутку вугілля, проведення гірничих виробок тощо), які можуть призвести до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків тощо;

зменшення середньострокового часу на ліквідацію надзвичайної ситуації, у тому числі за допомогою активного впливу на аварію та її наслідки;

зменшення обсягів збитків, завданих надзвичайними ситуаціями у тому числі в результаті виконання рятувальниками запобіжних та профілактичних робіт.

Наказом Міненерго «Про виконання Державного бюджету України на відповідний рік» Управління охорони праці, промислової безпеки, цивільного захисту та соціальної політики Міненерго визначено відповідальним структурним підрозділом за виконання бюджетної програми. Одержувачами бюджетних коштів є Центральний штаб Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості та воєнізовані гірничорятувальні загони.

Для забезпечення ефективного та цільового використання бюджетних коштів Управлінням здійснюється:

моніторинг та аналіз використання коштів ДВГРС за напрямками бюджетної програми; підготовка паспорту бюджетної програми за пропозиціями ДВГРС;

узагальнення наданих ДВГРС пропозицій щодо складання зведеного та помісячного плану асигнувань ДВГРС за бюджетною програмою та надання їх на розгляд та затвердження до керівництва Міністерства;

моніторинг і аналіз досягнення цілей та результативних показників паспорту бюджетної програми, підготовка річного звіту;

оцінка ефективності використання бюджетних коштів;

підготовка Бюджетної декларації на середньостроковий (трирічний) період;

моніторинг та аналіз статистичних даних про аварії та основні показники діяльності ДВГРС;

моніторинг і аналіз здійснення профілактичної роботи із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій;

моніторинг і аналіз ліквідації надзвичайних ситуацій і проведення аварійно-рятувальних робіт під час їх виникнення;

аналіз стану протиаварійної підготовленості гірничих підприємств.

Станом на 01.01.2024 ДВГРС обслуговувала 39 вугільних шахт та 14 збагачувальних фабрик. 20 підприємств тимчасово призупинили свою діяльність у зв'язку з російською агресією в Україні. Перелік підприємств, які обслуговувала ДВГРС станом на 01.01.2024 наведено нижче.

Перелік підприємств, які обслуговувала ДВГРС, станом на 01.01.2024

Підрозділ ДВГРС, суб'єкт	№	Підприємство, об'єкт обслуговування	Примітки
8 ВГРЗ			
ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	1	шахта «імені Героїв космосу»	
	2	шахта «Павлоградська»	
	3	шахта «Тернівська»	
	4	шахта «Західно-Донбаська»	
	5	шахта «Самарська»	
	6	шахта «Дніпровська»	
	7	шахта «Степова»	
	8	шахта «Ювілейна»	
	9	ЦЗФ «Павлоградська»	
10 ВГРЗ			
ДП «Мирноградвугілля»	1	шахта «Капітальна»	
	2	шахта «Центральна»	
	3	шахта «5/6»	
ПрАТ «ШУ «Покровське»	4	шахта «Покровська»	
ДП «ВК «Краснолиманська»	5	шахта «Краснолиманська»	
ТОВ «Шахтобудівельна компанія»	6	шахта «Покровська» Повітря подавальний ствол 4	
ПрАТ «ЦЗФ «Мирноградська»	7		
ДП ВК «Краснолиманська» служба «Збагачення»	8		
ТОВ «Збагачувальна фабрика «Свято Варваринська»	9		
ТОВ «Гірничо-збагачувальна фабрика «Богучарська»	10		
ДП «Добропіллявугілля-Видобуток»	11	шахта «Добропільська»	
	12	шахта «Алмазна»	
	13	шахта «Білицька»	
	14	шахта «Новодонецька»	
	15	шахта «Піонер»	
ТДВ «Шахта «Білозерська»	16	шахта «Білозерська»	
ТОВ «Техіновація»	17	шахта «Свято-Покровська»	
АТ «Жовтнева ЦЗФ»	18		
АТ «ДТЕК Добропільська ЦЗФ»	19		
ДП «Торецьквугілля»	20	шахта «Центральна»	
	21	шахта «Торецька»	
ДП «ОК «Укрвуглереструктуризація»	22	шахта «Нова»	
ТОВ «Донінтервугілля»	23	збагачувальна фабрика «Щербинівська»	
ДП «Селидіввугілля»	24	шахта «Курахівська»	

Підрозділ ДВГРС, суб'єкт	№	Підприємство, об'єкт обслуговування	Примітки
	25	шахта «Котляревська»	
	26	шахта «Україна»	
	27	шахта 1/3 «Новгородівська»	
ДП «Шахта імені Д.С. Коротченко»	28		
ПрАТ «ЗФ «Україна»	29		
ПАТ «ЦЗФ «Україна»	30		
ТОВ «ЦЗФ «Селидівська»	31		
ТОВ «ДТЕК Курахівська ЦЗФ»	32		
ТОВ «Збагачувальна фабрика «Вугільний енергетичний комплекс»	33		
ДП «Шахта імені М.С. Сургая»	34	шахта «імені М.С. Сургая»	Діяльність тимчасова призупинена
ДП «Шахтоуправління «Південнодонбаське № 1»	35	шахта «Південнодонбаська №1»	Діяльність тимчасова призупинена
Львівсько-Волинський ВГРЗ			
ПрАТ «Шахта «Надія»	1		
ДП «Львіввугілля»	2	шахта «Межирічанська»	
	3	шахта «Відродження»	
	4	шахта «Лісова»	
	5	шахта «Червоноградська»	
	6	шахта «Степова»	
	7	шахта «Великомостівська»	
ДП Шахта №9 «Нововолинська»	8		
ДП «Дирекція по будівництву об'єктів»	9	шахта «№10 Нововолинська»	
ДП «Волинськвугілля»	10	шахта «Бужанська»	
ПАТ «Львівська вугільна компанія»	11		
2 ВГРЗ			Діяльність тимчасова призупинена
ДП «Первомайськвугілля»	1	шахта «Гірська»	Діяльність тимчасова призупинена
	2	шахта «Карбоніт»	Діяльність тимчасова призупинена
	3	шахта «Золоте»	Діяльність тимчасова призупинена
	4	шахта «Тошківська»	Діяльність тимчасова призупинена
АТ «Лисичанськвугілля»	5	шахта «ім. Д.Ф. Мельникова»	Діяльність тимчасова призупинена
	6	шахта «Новодружеська»	Діяльність тимчасова призупинена
	7	шахта «Привільнянська»	Діяльність тимчасова призупинена

Підрозділ ДВГРС, суб'єкт	№	Підприємство, об'єкт обслуговування	Примітки
	8	шахта «ім. Г.Г. Капустіна»	Діяльність тимчасова призупинена
ТОВ «УКРКАРБО»	9		Діяльність тимчасова призупинена
ТДВ «СІНІАТ» Шахта «Гіпсова»	10		Діяльність тимчасова призупинена
Міністерство аграрної політики ДП „Артемісь” копальня №8	11		Діяльність тимчасова призупинена
Міністерство аграрної політики ДП „Артемісь” копальня № 1-3	12		Діяльність тимчасова призупинена
Міністерство аграрної політики ДП „Артемісь” копальня № 4	13		Діяльність тимчасова призупинена
Міністерство аграрної політики ДП „Артемісь” копальня № 7	14		Діяльність тимчасова призупинена
ПрАТ «АртВайнері»	15		Діяльність тимчасова призупинена
Міністерство оборони України Військова частина А 4176	16		Діяльність тимчасова призупинена
ТОВ Спелеосанаторій «Соляна Симфонія»	17		Діяльність тимчасова призупинена
КПВІ «Пам'ять»	18		Діяльність тимчасова призупинена

Разом з тим, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України 2 ВГРЗ (м. Лисичанськ та м. Гірське Луганської області) опинився на тимчасово окупованій території, а також 5 взвод 10 ВГРЗ (м. Вугледар Донецької області), який знаходиться на територіях, де ведуться активні бойові дії.

Міненерго прийнято рішення щодо передачі 2 ВГРЗ до Фонду державного майна України. На виконання наведених вимог розроблено проект «Тимчасової дислокації підрозділів Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості України (ДВГРС), які обслуговують гірничі підприємства» (далі - Тимчасова дислокація) та 2 ВГРЗ з Тимчасової дислокації виключено.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2024 № 798-р «Деякі питання управління об'єктами державної власності» затверджено Перелік єдиних майнових комплексів державних підприємств та організації, що передаються із сфери управління уповноважених органів управління до сфери управління Фонду державного майна, до якого увійшов 2 ВГРЗ.

З метою виконання розпорядження Кабінету Міністрів України Міненерго листом від 11.09.2024 № 26/1.2-19.1-22683 направлено матеріали щодо передачі 2 ВГРЗ до Фонду державного майна України. Наразі Фондом державного майна України підготовлено матеріали щодо передачі 2 ВГРЗ до Фонду державного майна України.

Згідно з Тимчасовою Дислокацією підрозділів ДВГРС, які обслуговують гірничі підприємства, погодженою Головою Державної служби України з питань праці 04.06.2024 та затвердженою Міністерством енергетики України 14.06.2024, у складі ДВГРС України передбачено функціонування 3 загонів 76 гірничорятувальних відділень, 8 реанімаційно-

протишокових груп, 3 виробничо-профілактичних служб, 3 служб депресійних, газових і теплових зйомок та 7 газоаналітичних лабораторій.

Цілодобово до виїзду на ліквідацію надзвичайних ситуацій у всіх ВГРЗ готові від 10 до 12 гірничорятувальних відділень, 7 реанімаційно-протишокових груп та командний склад оперативних служб загальною чисельністю понад 120 чоловік.

За період 2021-2023 роки виникло 512 аварій та аварійних ситуацій (в середньому 171 випадок на рік), при цьому виведено чи евакуйовано при надзвичайних ситуаціях 15 260 осіб, з яких 1 644 особам надана екстрена медична допомога. Збитки підприємств від надзвичайних ситуацій за цей час склали 253 млн грн, у тому числі витрати ДВГРС 16, 051 млн. грн, врятовано матеріальних цінностей на суму 7 438 млн. грн. Трудовитрати ДВГРС склали: у 2021 році - 1 924,8 осіб/год, у 2022 році - 6 226,1 осіб/год, у 2023 році - 26 533,8 осіб/год.

Недостатній рівень протиаварійного захисту вугільних підприємств зменшує ефективність реагування на надзвичайні ситуації, у тому числі на початковій стадії їх виникнення силами допоміжних добровільних гірничорятувальних команд вугільних підприємств. Відсутність технічного переоснащення ДВГРС з використанням новітніх технологій та техніки впливає на тривалість ліквідації та локалізації надзвичайних ситуацій, що в свою чергу призводить до зростання збитків від надзвичайних ситуацій.

Частка поточних видатків ДВГРС від розрахункових обсягів у бюджетних запитах становила у 2021 році - 91,9 %, у 2022 році - 77,4 %, у 2023 році - 78,2 %.

Законами України «Про Державний бюджет України» на 2021-2023 роки поточні видатки ДВГРС були передбачені у 2021 році на рівні 340 млн грн, у 2022 році – 306 млн грн (з них недофінансовано 5,560 млн грн.), у 2023 році – 275,4 млн гривень. В умовах зростання соціальних стандартів частка обов'язкових платежів (заробітна плата з нарахуваннями, відрахування до Пенсійного фонду, сплата за комунальні послуги та енергоносії, обов'язкові податки та збори) у 2021 році склала 94,3%, у 2022 році – 98,8%, у 2023 році 90,0% та є основною причиною зменшення витрат по напрямкам, що забезпечують стає реагування на надзвичайні ситуації.

Капітальні видатки ДВГРС державним бюджетом на 2021-2023 роки не передбачалися. Останній раз капітальні видатки виділялися у 2012 році, коли при запиті у обсязі 113,3 млн грн профінансовано 20 млн грн або 17,7 % від необхідної суми. Це спричиняє неможливість проведення оновлення, технічної модернізації та переоснащення загонів ДВГРС необхідним гірничорятувальним обладнанням. Не можливість придбання гірничорятувального

обладнання та предметів довгострокового використання, призводять до зниження забезпеченості загонів сучасним гірничорятувальним обладнанням і засобами, не дозволяють при ліквідації і запобіганні виникненню надзвичайних ситуацій на підприємствах, що обслуговуються, виконувати всі необхідні заходи безпечного ведення аварійно-рятувальних робіт з урахуванням новітніх технологій та світового досвіду.

II. Узагальнена інформація про результати оцінки ефективності реалізації державної політики та відповідних витрат державного бюджету з відповідними висновками щодо:

актуальності та узгодженості цілей і завдань державної політики, визначених стратегічними і програмними документами

Під час проведення аналізу ефективності реалізації державної політики у сфері паливно-енергетичного комплексу у частині протипожежного захисту та рятування на підприємствах вугільної галузі Робочою групою охоплено стратегічні та програмні документи, нормативно-правові акти, що регулюють питання у цій сфері, у тому числі пов'язані з розміром витрат бюджетних коштів та їх цільовим призначенням за бюджетною програмою.

Стратегічні та програмні документи, якими визначені цілі, пріоритети та підстави для виконання бюджетної програми:

Гірничий Закон України від 06.10.1999 № 1127-XIV;

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI;

Закон України «Про Державний бюджет України на 2021-2023 роки»;

постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 763 «Про затвердження переліку суб'єктів господарювання, галузей та окремих територій, які підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню на договірній основі»;

постанова Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах»;

Положення про Державну воєнізовану гірничорятувальну службу у вугільній промисловості України», затверджене наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.10.2012 № 815, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07.11.2012 за № 1871/22183;

Програма діяльності Кабінету Міністрів України, схвалена постановою Верховної Ради України від 12.06.2020 № 471.

Висновки:

Аналіз актуальності та узгодженості цілей і завдань державної політики, визначених стратегічними та програмними документами за бюджетною програмою свідчить про наявність стратегічного підходу. Виділення коштів на реалізацію бюджетної програми відповідає цілям та завданням Програми діяльності Кабінету Міністрів України, а також показникам затвердженим паспортом бюджетної програми.

відповідності витрат бюджету пріоритетам державної політики, визначеним стратегічними і програмними документами

Законами України «Про Державний бюджет України на 2021-2023 роки» передбачалось фінансування за бюджетною програмою КПКВК 2401100 «Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах». Протягом 2022-2023 років бюджетні асигнування передбачались у значно менших розмірах, ніж було заявлено у бюджетних запитах. Частка поточних видатків ДВГРС від розрахункових обсягів у бюджетних запитах становили у 2021 році - 91,9 %, у 2022 році – 77,4 %, у 2023 році – 78,2 %. Капітальні видатки ДВГРС державним бюджетом на 2021-2023 роки не передбачались.

Динаміка необхідного фінансування та затвердженого фінансування на 2021-2023 роки наведена у таблиці.

Період	Бюджетний запит, грн.			Затверджено Законом України «Про Державний бюджет України», грн.		Різниця +/-
	Разом	з них				
		поточні	капітальні	поточні	капітальні	
2021	482 598 818	370 023 919	112 574 899	340 000 000	0	-142598818
2022	414 935 368	395 495 680	19 439 688	306 000 000	0	-108935368
2023	387 608 086	352 010 949	35 597 137	275 400 000	0	-112208086

У 2021 році на реалізацію бюджетної програми з держбюджету спрямовано 340 000,0 тис. грн, касові видатки склали 339 998,4 тис. грн або 99,99 % від спрямованих асигнувань.

У 2022 році на реалізацію бюджетної програми з держбюджету спрямовано 300 440,0 тис. грн, касові видатки склали 295 188,4 тис. грн або 98,3 % від спрямованих асигнувань. У 2022 році бюджетна програма була недофінансована: оскільки планові видатки з держбюджету становили 306 000,0 тис. гривень.

У 2023 році на реалізацію бюджетної програми з держбюджету спрямовано 275 400,0 тис. грн, касові видатки склали 275 396,7 тис. грн або 99,9 % від спрямованих асигнувань.

Бюджетні кошти спрямовувалися на:

забезпечення готовності штабу та загонів, їх сил і засобів до виконання робіт, пов'язаних із запобіганням, невідкладним реагуванням та ліквідацією наслідків аварій на вугледобувних підприємствах;

здійснення контролю за готовністю вугледобувних підприємств до виконання робіт з ліквідації (мінімізації) наслідків аварій та локалізації зони впливу шкідливих і небезпечних факторів;

ремонт та технічне обслуговування аварійно-рятувальних засобів;

підготовка працівників вугледобувних підприємств, штабу та загонів до дій в умовах надзвичайної ситуації;

відшкодування Пенсійному фонду України витрат на виплату і доставку пенсій, призначених на пільгових умовах.

Протягом 2021-2023 років фінансування за бюджетною програмою дозволяло забезпечити працівникам ДВГРС збільшення заробітної плати лише відповідно до зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб та мінімальної заробітної плати відповідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2021-2023 роки».

Крім того, з 1 січня 2021 року загальна чисельність ДВГРС зменшилась на 271 особу та склала – 1 405 осіб. Внаслідок проведеної з 1 липня 2021 року оптимізації, загальна чисельність підрозділів ДВГРС скоротилася ще на 44 особи та склала 1361 особу.

З 1 січня 2023 року загальна чисельність ДВГРС склала 1321 осіб (зменшення на 40,75 осіб).

Відсутність необхідного фінансування та недостатній рівень зростання заробітної плати це одна із головних проблем у діяльності ДВГРС - плінність кадрів, особливо професійних рятувальників, що пройшли спеціальну підготовку, тренування і навчання та атестовані на кваліфікаційне звання «рятувальник».

Разом з тим, ситуацію ускладнює відсутність фінансування на капітальні видатки. Протягом 10 років ДВГРС не має можливості проводити технічне переоснащення підрозділів ДВГРС шляхом виведення з експлуатації фізично та морально застарілого обладнання та

доукомплектування підрозділів ДВГРС необхідним обладнанням з причини відсутності бюджетного фінансування.

Разом з тим, протягом 2021-2023 років ДВГРС було забезпечено виконання основних завдань за призначенням, передбачених стратегічними та програмними документами:

проведення аварійно-рятувальних робіт під час виникнення надзвичайних ситуацій;

ліквідація надзвичайних ситуацій та окремих їх наслідків;

виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та щодо захисту від них працівників та територій підприємств;

захист навколишнього природного середовища та локалізація зони впливу шкідливих і небезпечних факторів, що виникають під час аварій та катастроф.

Також забезпечено виконання основних функцій ДВГРС відповідно до покладених на неї завдань:

забезпечення готовності професійних гірничорятувальних підрозділів ДВГРС до дій за призначенням;

пошук і рятування людей на аварійних об'єктах, надання у можливих межах невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам, які перебувають у небезпечному для життя й здоров'я стані, на місці події та під час евакуації до закладів охорони здоров'я;

ліквідація особливо небезпечних проявів надзвичайних ситуацій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, загрози вибухів, обвалів, зсувів, затоплень, інших небезпечних проявів;

контроль за готовністю об'єктів, що обслуговуються, до проведення робіт із попередження виникнення та ліквідації надзвичайних ситуацій;

участь у розробці та впровадженні державних і галузевих програм з питань розвитку гірничорятувальної справи, діяльності ДВГРС, попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій;

участь у розробленні нормативно-правових актів з питань діяльності ДВГРС, попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій у вугільній галузі;

участь у розробленні та погодженні планів реагування на надзвичайні ситуації на об'єктах та територіях, що обслуговуються;

участь у проведенні експертизи проектних рішень щодо поліпшення захисту об'єктів, що обслуговуються, на випадок виникнення надзвичайних ситуацій;

участь у роботі комісій з прийняття в експлуатацію об'єктів, які потребують аварійно-рятувального обслуговування;

участь у підготовці рішень з питань створення, розміщення, визначення обсягів матеріальних резервів для ліквідації надзвичайних ситуацій;

організація ремонту і технічного обслуговування аварійно-рятувальних засобів, розроблення та виробництво їх окремих зразків;

участь у підготовці працівників гірничих підприємств до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

Видатки, передбачені Законом України «Про Державний бюджет України» та затверджені наказами Мініенерго «Про затвердження паспорта бюджетної програми «Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах»» узгоджені з цілями та ключовими стратегічними і програмними документами держави, а саме: Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, схваленою постановою Верховної Ради України від 4 жовтня 2019 року № 188-ІХ, Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, схваленою постановою Верховної Ради України від 12.06.2020 № 471 тощо.

Висновки:

Аналіз бюджетної програми свідчить про відповідність витрат бюджету пріоритетам державної політики, визначеним стратегічними і програмними документами. Разом з тим, фінансування у значно менших від необхідної потреби обсягах, передбачених бюджетними

запитами на відповідні роки, а також відсутність фінансування на капітальні видатки з 2013 року.

відповідності витрат бюджету встановленим вимогам, правильності та повноти їх розрахунку в бюджетних документах

На виконання статті 34 Бюджетного кодексу України, з метою складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік Міністерство енергетики України щорічно подає Бюджетну пропозицію (декларацію), бюджетний запит з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями щодо необхідного фінансування з держбюджету на наступні три бюджетні періоди, у тому числі і за бюджетною програмою.

Відповідно пункту 4 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорядувальних заходів на вугледобувних підприємствах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154, Міністерство енергетики України розробляє і затверджує план комплексних заходів щодо підвищення ефективності роботи, матеріально-технічного та фінансового забезпечення штабу і загонів, відповідно до якого штаб та загони складають зведені і помісячні плани витрат за усіма джерелами фінансування, які затверджуються Міністерством за встановленою ним формою і подаються у п'ятиденний строк з дати затвердження Мінфіну. На підставі таких планів штаб та загони розробляють за погодженням з Міненерго плани використання бюджетних коштів.

Усі витрати одержувачів бюджетних коштів протягом звітного періоду 2021-2023 років були здійснені на підставі затверджених планів використання бюджетних коштів та планів витрат в рамках передбаченого фінансування та згідно цільових призначень.

Відповідно до пункту 20 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28.02.2002 № 228 одержувачами бюджетних коштів виконано вимоги щодо першочергового забезпечення бюджетними коштами видатків на оплату праці з нарахуваннями, а також на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» протягом 2021-2023 років одержувачами бюджетних коштів були проведені тендерні процедури згідно видатків, затверджених плановими документами. Закупівля здійснена відповідно до річних планів та опублікована відповідно до вимог зазначеного законодавства.

Висновки:

Одержувачами бюджетних коштів протягом 2021-2023 років дотримано вимог бюджетного процесу. Бюджетні асигнування використані за цільовим призначенням.

зв'язку між витраченими коштами та отриманим результатом

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорядувальних заходів на вугледобувних підприємствах затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154.

Відповідно до пункту 3 зазначеного Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорядувальних заходів на вугледобувних підприємствах бюджетні кошти використовуються для здійснення гірничорядувальних заходів на вугледобувних підприємствах і спрямовуються за напрямками використання, наведеними далі в таблиці.

Динаміку касових видатків за період 2021-2023 років наведено у таблиці, тис грн.

Напрями використання	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Забезпечення готовності штабу та загонів, їх сил і засобів до виконання робіт, пов'язаних із запобіганням, невідкладним реагуванням та ліквідацією наслідків аварій на вугледобувних підприємствах (напрямок 1)	266 190,3	226 252,4	210 196,9
Здійснення контролю за готовністю вугледобувних підприємств до виконання робіт з ліквідації (мінімізації) наслідків аварій та локалізації зони впливу шкідливих і небезпечних факторів (напрямок 2)	58 001,7	50 615,3	46 538,9
Ремонт та технічне обслуговування аварійно-рятувальних засобів (напрямок 3)	1 146,4	210,8	202,9
Підготовка працівників вугледобувних підприємств, штабу та загонів до дій в умовах надзвичайної ситуації (напрямок 4)	1 498,2	1 487,5	1 370,0
Відшкодування Пенсійному фонду України виграш на виплату і доставку пенсій, призначених на пільгових умовах (напрямок 5) Введено в дію з 2021 року. Підстава: внесення змін у постанову Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154 постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 946).	13 161,8	16 622,4	17 088,0
РАЗОМ:	339 998,7	295 188,4	275 396,7

Відповідно до наведеної таблиці основним напрямом витрат є забезпечення готовності штабу та загонів, їх сил і засобів до виконання робіт, пов'язаних із запобіганням, невідкладним реагуванням та ліквідацією наслідків аварій на вугледобувних підприємствах, касові видатки на який протягом 2021-2023 років складають від 76,3% до 78,3% використаних коштів (напрямок 1).

За напрямом 2 – здійснення контролю за готовністю вугледобувних підприємств до виконання робіт з ліквідації (мінімізації) наслідків аварій та локалізації зони впливу

шкідливих і небезпечних факторів, касові видатки складають від 16,9% до 17,1% використаних коштів.

За напрямом 3 – ремонт та технічне обслуговування аварійно-рятувальних засобів, касові видатки складають від 0,1% до 0,3% використаних коштів.

За напрямом 4 – підготовка працівників, касові видатки складають від 0,4% до 0,5% використаних коштів.

За напрямом 5 – відшкодування Пенсійному фонду України витрат на виплату і доставку пенсій, призначених на пільгових умовах, касові видатки складають від 3,9% до 6,2% використаних коштів. Збільшення видатків на відшкодування Пенсійному фонду України витрат на виплату та доставку пенсій пов'язано зі збільшенням кількості пенсіонерів, які отримують пенсії на пільгових умовах, а саме у 2021 році – 250 осіб, а у 2023 році – 261 особа та зростанням середнього розміру пенсійних виплат на одну особу, а саме у 2021 році середній розмір склав 4 387 грн/особу, а у 2023 році – 5 456 грн/особу. Фактичні витрати підтверджуються розрахунками та листами Пенсійного фонду України.

Планування надходження власних коштів

Відповідно до встановлених вимог планування надходження власних коштів підрозділів ДВГРС на плановий рік виконується за наступними напрямками: послуги з основної діяльності, які складаються з платних послуг, відшкодування за проведені аварійно – рятувальні роботи, плати за обслуговування малих підприємств та плати за обслуговування підприємств; надходження від господарської діяльності; плата за оренду майна; надходження від реалізації майна.

Планування надходження власних коштів підрозділами ДВГРС за період 2021 – 2023 років наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Показник	2021		2022		2023	
	план	%	план	%	план	%
Разом, млн. грн.	56,7		38,1		57,5	
з них						
послуги з основної діяльності	56,5	99,3	37,8	99,2	57,3	99,6
надходження від господарської діяльності	0,13		0,24		0,13	
плата за оренду майна	0,07		0,06		0,02	
надходження від реалізації майна	0,07		0,02		0,01	

Відповідно до таблиці 1 планування надходження власних коштів за напрямком надання послуг з основної діяльності щороку складає понад 99% від загальної суми.

Послуги з основної діяльності поділяються за наступними напрямками:

надання підприємствам, що обслуговуються, платних послуг (далі - *Платні послуги*);

відшкодування витрат за проведення підрозділами ДВГРС аварійно – рятувальних та інших невідкладних робіт, спрямованих на пошук, рятування і захист населення, запобігання руйнуванням і матеріальним збиткам, локалізацію зони впливу небезпечних чинників, ліквідацію чинників, що унеможливають проведення таких робіт або загрожують життю рятувальників (далі - *Аварійно – рятувальні роботи*);

виконання постійного та обов'язкового аварійно – рятувального обслуговування малих вугледобувних підприємств недержавної форми власності (далі - *Обслуговування малих підприємств*);

виконання постійного та обов'язкового аварійно – рятувального обслуговування вугледобувних підприємств недержавної форми власності (далі - *Аварійно – рятувальне обслуговування*).

Планування підрозділами ДВГРС надходження власних коштів за напрямками послуг з основної діяльності за період 2021 – 2023 років наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Показник	2021		2022		2023	
	план	%	план	%	план	%
Послуги з основної діяльності, млн. грн.	56,5	100	37,8	100	57,3	100
з них						
платні послуги	43,3	76,6	30,6	80,9	40,2	70,2
аварійно-рятувальні роботи	9,95	17,6	1,91	5,1	17,1	29,8
обслуговування підприємств	3,16	5,6	5,2	13,7	0	
обслуговування малих підприємств	0,04	0,2	0,008	0,3	0	

При плануванні підрозділами ДВГРС у 2021 – 2023 роках річного обсягу власних коштів основним джерелом надходжень є надання послуг з основної діяльності, які складають понад 99% всіх передбачених нормативами надходжень. При цьому, у розрізі послуг з основної діяльності основними джерелами надходжень є надходження від надання платних послуг та за проведені аварійно-рятувальні роботи, загальна сумарна частка яких від загального обсягу надходжень від послуг за основними видами діяльності складала: у 2021 році – 94,2%, у 2022 році – 86%, у 2023 році – 100%.

Планування надходжень за проведені аварійно-рятувальні роботи

Відповідно до частини першої статті 79 Кодексу цивільного захисту України проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється безоплатно.

Відповідно до частини дев'ятої статті 79 Кодексу цивільного захисту України витрати на проведення окремих аварійно-рятувальних робіт можуть бути повністю або частково відшкодовані відповідно до закону.

Таким чином, законодавство передбачає безоплатне гасіння пожеж, проведення аварійно - рятувальних та інших невідкладних робіт, поряд з цим передбачає можливість відшкодування витрат за проведення таких робіт відповідно до закону.

Закон, якого вимагає частина дев'ята статті 79 Кодексу цивільного захисту України – відсутній.

Планування підрозділами ДВГРС надходжень за виконані аварійно-рятувальні роботи на плановий рік є орієнтовними. Передбачити на якому підприємстві у майбутньому виникне надзвичайна ситуація та витрати ДВГРС на проведення робіт з її ліквідації неможливо, тому надходження за цим напрямком протягом року коригуються за фактом виконаних аварійно-рятувальних робіт. Витрати цих коштів – це виключно відшкодування фактично понесених витрат, тому вони не можуть розглядатися як поточні витрати на утримання аварійно-рятувальних служб, якщо інше у майбутньому не буде передбачено законом.

У період 2021 – 2023 років фактичне відшкодування витрат склало 16 479 594 гривень.

Планування надходжень за надання платних послуг

Відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2012 року № 849 затверджено Перелік платних послуг, які можуть надаватися підрозділами Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості (далі - Перелік платних послуг).

Спільним наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.10.2013 року № 734/872/1238, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.10.2013 року за № 1838/24370 затверджено Методику формування вартості платних послуг, які можуть надаватись підрозділами Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості (далі - Методика).

Відповідно до частини 2 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2012 року № 849 установити, що зазначені в переліку послуги надаються виключно на добровільних засадах за зверненнями заінтересованих юридичних осіб за умови, що їх надання не перешкоджає основній діяльності підрозділів Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості.

Перелік платних послуг містить 30 видів робіт (послуг), з яких для виконання 23 (76,6%) видів робіт (послуг) підприємства мають право залучити іншого, ніж ДВГРС, виконавця, або виконати такі роботи самостійно. Аналогічно, з 4 напрямків проведення навчання та тренувань працівників підприємств, залучення ДВГРС може не виконуватися по 2 напрямкам.

Планування платних послуг на плановий рік виконується підрозділами ДВГРС на підставі поданої підприємством річної заявки із зазначенням виду послуги та обсягу робіт відповідно до Плану розвитку гірничих робіт підприємства на відповідний рік.

На підставі договору розрахунковий річний обсяг платних послуг підрозділом ДВГРС включається до Плану витрат на відповідний рік.

Протягом року фактичне виконання Плану розвитку гірничих робіт підприємства, з низки об'єктивних та суб'єктивних причин, коригується підприємством. Як наслідок, потреба у проведенні робіт, що були включені підприємством на початку року до платних послуг підрозділів ДВГРС, переглядається. Щомісяця протягом року, підприємства надають підрозділу ДВГРС уточнену заявку із запланованими видами робіт та бажаними термінами їх виконання у поточному місяці.

При плануванні підрозділами ДВГРС витратної частини надходжень від платних послуг обов'язковим є покриття витрат, пов'язаних з наданням платних послуг, у тому числі: на оплату праці виконавців, відшкодування матеріальних витрат, енергоносіїв, сплати податків тощо. При цьому, виконавці залучаються до надання платних послуг тільки у свій вихідний день за відповідною власною заявою згідно законодавства. Левова частина коштів, отриманих за виконані платні послуги згідно калькуляцій їх вартості, спрямовується на покриття витрат на їх надання та на сплату податків державі, тому не може використовуватися у повному обсязі на утримання підрозділів ДВГРС.

У періоді 2021 – 2023 років підрозділами ДВГРС вугільним підприємствам було надано платних послуг на суму 110 364 068 грн.

Планування надходжень за виконання постійного та обов'язкового аварійно – рятувального обслуговування на платній основі

На виконання вимог Кодексу цивільного захисту України постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2017 року № 5 затверджено Порядок здійснення постійного та обов'язкового аварійно - рятувального обслуговування суб'єктів господарювання, галузей та окремих територій, який містить загальні підходи до визначення вартості обслуговування.

У 2003 році на підставі вимог Закону України «Про аварійно - рятувальні служби» було введено в дію Порядок визначення розмірів оплати за обслуговування об'єктів та окремих територій державними аварійно-рятувальними службами, затверджений спільним наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 15.12.2003 № 459/369, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 25.12.2003 за № 1222/8543 (далі - Порядок визначення розмірів оплати).

Із введенням в дію Кодексу цивільного захисту України Закон України «Про аварійно - рятувальні служби» втратив чинність. Станом на сьогодні зміни, доповнення тощо, що впливають зі змін законодавства до Порядку визначення розмірів оплати не внесено.

Порядок визначення розмірів оплати розроблений або оновлений згідно вимог Кодексу цивільного захисту України та інших діючих нормативно – правових актів, відсутній. Це унеможливило обґрунтоване проведення розрахунків з вартості постійного та обов’язкового аварійно-рятувального обслуговування та подальше їх прийняття суб’єктами господарювання.

Планування напрямків витрат власних коштів

Планування напрямків витрат власних коштів відповідно до встановлених вимог передбачає:

відновлення витрат державного бюджету за виконані підрозділами ДВГРС роботи з ліквідації надзвичайних ситуацій;

покриття витрат підрозділів ДВГРС, пов’язаних з наданням платних послуг, у тому числі: виплату заробітної плати виконавцям, відновлення матеріальних витрат, енергоносіїв, сплату податків тощо;

зниження за відповідними напрямками, що забезпечують утримання підрозділів ДВГРС, витрат державного бюджету.

За період 2021- 2023 років за рахунок власних коштів загальна сума витрат підрозділів ДВГРС з державного бюджету за поточними видатками по відповідним напрямкам витрат була знижена на 83 045 224 грн., що складає близько 40 % загальної суми цих напрямків витрат. За період 2021-2023 років підрозділами ДВГРС за виконані роботи з надання платних послуг сплачено ПДВ на суму 22 028 370 грн.

Відповідно до аналізу, у періоді 2021- 2023 років планування надходження власних коштів за напрямком надання послуг з основної діяльності щороку складає понад 99% від загальної суми. При цьому, у розрізі напрямків послуг з основної діяльності основними джерелами надходжень є надходження від надання платних послуг та за проведені аварійно-рятувальні роботи, загальна сумарна частка яких від загального обсягу надходжень від послуг за основними видами діяльності складала: у 2021 році – 94,2%, у 2022 році – 86%, у 2023 році – 100%.

Аналіз виконання основних результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми у 2021 році свідчить про:

ліквідацію 25 надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків, на які залучались гірничорятувальні відділення;

попередження 2532 надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

надання медичної допомоги 680 постраждалим;

проведення профілактичних заходів на 76 підприємствах;

здобуття 296 свідоцтв про навчання з підвищення кваліфікації до дій в умовах надзвичайних ситуацій;

попередження збитків державі в результаті виконання рятувальниками запобіжних та профілактичних робіт орієнтовано у розмірі 5,6 млрд. гривень.

Аналіз виконання основних результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми у 2022 році свідчить про:

ліквідацію 40 надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків, на які залучались гірничорятувальні відділення, та 246 надзвичайні ситуації, для ліквідації яких були залучені інші служби;

попередження 1767 надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

надання медичної допомоги 501 постраждалому;
 проведення профілактичних заходів на 73 підприємствах;
 здобуття 279 свідоцтв про навчання з підвищення кваліфікації до дій в умовах надзвичайних ситуацій;
 попередження збитків державі в результаті виконання рятувальниками запобіжних та профілактичних робіт орієнтовано у розмірі 3,6 млрд. гривень.

Аналіз виконання основних результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми у 2023 році свідчить про:

ліквідацію 11 надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків, на які залучались гірничорятувальні відділення, та 190 надзвичайних ситуацій, для ліквідації яких були залучені інші служби;

попередження 1646 надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

надання медичної допомоги 494 постраждалим;

проведення профілактичних заходів на 73 підприємствах;

здобуття 233 свідоцтва про навчання з підвищення кваліфікації до дій в умовах надзвичайних ситуацій;

попередження збитків державі в результаті виконання рятувальниками запобіжних та профілактичних робіт орієнтовано у розмірі 7,8 млрд. гривень.

Ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків.

За 2021-2023 роки кожен загін ДВГРС залучався в середньому до ліквідації 43 надзвичайних ситуацій (в середньому по ДВГРС виникає 14 надзвичайних ситуацій кожного місяця). Кількість надзвичайних ситуацій, до ліквідації яких залучалися гірничорятувальні відділення підрозділів або окремі служби та командний склад підрозділів ДВГРС відображена у таблиці.

Показник	2021	2022	2023	у середньому за 3 роки	у середньому за 3 роки на загін
Всього надзвичайних ситуацій	25	286	201	171	43
з яких: – кількість надзвичайних ситуацій, до ліквідації яких залучалися гірничорятувальні відділення підрозділів ДВГРС	25	40	11	25	6
– кількість надзвичайних ситуацій, до ліквідації яких залучалися окремі служби та командний склад підрозділів ДВГРС	0	246	190	145	36
Трудовитрати при ліквідації надзвичайних ситуацій, осіб/год	1924,8	6226,1	26533,8	11561,6	2890,4
Тривалість ліквідації надзвичайних ситуацій, год.	131,2	269,8	2624,9	1008,6	252,2
Кількість робітників, які виведені чи евакуйовані при надзвичайних ситуаціях, осіб	612	1974	12674	5087	1272

Під час ліквідації надзвичайних ситуацій підрозділами ДВГРС за останні 3 роки виведено із зони ураження чи загрозової зони близько 15 тисяч підземних працівників (за 2023 рік виведено 12674 працівника).

За 2021 – 2023 роки середні трудовитрати ДВГРС при ліквідації надзвичайних ситуацій складають майже 11,6 тисяч чол/год за рік (на 1 загін – 3800 чол/год або 10,4 чол/год на добу), в тому числі: за 2021 рік трудовитрати складають 1924,8 чол/год (на 1 загін – 481 чол/год або 1,3 чол/год на добу); за 2022 рік трудовитрати складають 6226,1 чол/год (на 1 загін – 2075 чол/год або 5,7 чол/год на добу); за 2023 рік трудовитрати складають 26533,8 чол/год (на 1 загін – 8845 чол/год або 24,2 чол/год на добу).

Середня тривалість ліквідації надзвичайних ситуацій за 2021-2023 роки складає 1009 годин на рік або 5,9 години на одну надзвичайну ситуацію, в тому числі: за 2021 рік тривалість ліквідації надзвичайних ситуацій складає 131,2 години або 5,3 години на одну ситуацію; за 2022 рік тривалість ліквідації надзвичайних ситуацій складає 269,8 годин або 0,9 години на одну ситуацію; за 2023 рік тривалість ліквідації надзвичайних ситуацій складає 2624,9 години або 13,1 години на одну ситуацію.

Надання невідкладної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.

За 2021-2023 роки лікарями оперативно-медичної служби (ОМС) ДВГРС на підприємствах вугільної промисловості надано медичну допомогу 1675 шахтарям (близько 2 працівника щодоби). За цей же термін виведено з критичного стану 272 травмованих.

Показник	2021	2022	2023
Кількість потерпілих, яким надано допомогу	680	501	494
з них важко травмованих	117	68	87
Кількість травмованих, виведених з критичного стану	36	37	37

Оперативно-медичними службами ВГРЗ надано екстрену медичну допомогу у 2021 році - 680 потерпілим, у 2022 році – 501 потерпілому, у 2023 році – 494 потерпілим, з них травмованих - у 2021 році - 427 осіб, у 2022 році – 308 осіб, у 2023 році – 311 осіб та хворим - у 2021 році - 253 особи, у 2022 році – 193 особи, у 2023 році – 183 особи. При цьому, виведено з критичних станів на догоспітальному етапі - у 2021 році - 36 осіб, у 2022 році – 37 осіб, у 2023 році – 37 осіб.

Запобігання виникненню та мінімізація наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.

У середньому на рік під час профілактичних обстежень командним складом кожного ВГРЗ виявляється і на його вимогу усувається керівниками підприємств близько 20 – 27 тисяч порушень Правил безпеки у вугільних шахтах, виявляється 300 – 980 випадків, коли виявлені порушення загрожують життю людей та можуть привести до аварії (1 – 2 на добу). У 2021 році під час обстежень командним складом виявлено та попереджено 2532 надзвичайні ситуації (6,9 на добу), у 2022 році – 1767 надзвичайних ситуацій (4,8 на добу), у 2023 році – 1646 надзвичайних ситуацій (4,5 на добу).

Показник	2021	2022	2023	У середньому за 3 роки
Кількість порушень нормативних документів, виявлених ДВГРС при обстеженні шахт, тис. шт	89,9	62,8	63,7	72,1
Кількість випадків, коли виявлені порушення загрожували життю людей та могли призвести до аварії	2 532	1 767	1646	1982

Врахування гендерного аспекту

Гендерні розриви, гендерна дискримінація, негативні тенденції при забезпеченні потреб та задоволенні інтересів жінок, чоловіків та/або їх груп за бюджетною програмою КПКВК 2401100 «Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах» відсутні, гендерна рівність забезпечена.

Економічний ефект виконання ДВГРС завдань за призначенням складається з матеріальних цінностей, які врятовано під час ліквідації надзвичайних ситуацій, вартості матеріальних цінностей, втрата яких попереджена в результаті профілактичних заходів та витрат держави, які збережені в результаті надання оперативно-медичною службою (ОМС) своєчасної медичної допомоги постраждалим та виведення їх з критичного стану.

Загальний економічний ефект виконання ДВГРС завдань за призначенням (роботи оперативно-технічної діяльності, оперативно-медичної служби та з попередження надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків) визначається відношенням результату виконання ДВГРС основних завдань за призначенням в грошовому виразі до загальної кількості витрачених бюджетних коштів.

Економічний ефект оперативно-технічної діяльності ДВГРС визначається сумою витрат, яких вдалося уникнути завдяки своєчасному та чіткому виконанню своїх обов'язків гірничорятувальниками, та враховує наступне:

протяжність гірничих виробок, що були збережені від знищення внаслідок ліквідації надзвичайних ситуацій;

гірничошахтне обладнання, яке було збережено від знищення внаслідок ліквідації надзвичайних ситуацій;

готові до виїмки запаси вугілля, розробка яких стала можливою внаслідок локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій, розкриття ізольованих ділянок та виробок.

Економічний ефект роботи оперативно-медичної служби ДВГРС визначається зниженням (виключенням) витрат держави у разі втрати працездатності або смерті потерпілого з причин надзвичайної ситуації або нещасного випадку при ненаданні або при несвоечасному наданні постраждалому кваліфікаційної медичної допомоги.

Величина можливих витрат держави на відшкодування шкоди одному потерпілому, який перебуває у критичному стані, у разі, якщо потерпілий не виведений із критичного стану та загинув, визначається сумою таких виплат:

одноразової компенсації в розмірі 100 мінімальних прожиткових мінімумів;

20 мінімальних прожиткових мінімумів на кожного утримання;

одноразової виплати на похорон.

Середня величина можливих витрат держави потерпілому з тяжкими травмами, який отримав інвалідність, складається з таких виплат:

одноразової компенсації в розмірі 55% від 17 мінімальних прожиткових мінімумів;

щомісячні страхові виплати та виплати на медичну і соціальну допомогу (лікарняний лист) терміном від 4 місяців - 100% середньої заробітної плати працівника.

Середні виплати потерпілому з тяжкими травмами, який внаслідок надання медичної допомоги не отримав інвалідність та повернувся до праці, складаються з таких виплат:

одноразової компенсації в розмірі 12,5% від 17 мінімальних прожиткових мінімумів;

щомісячні страхові виплати та виплати на медичну і соціальну допомогу (лікарняний листок) строком до 2 місяців - 100% середньої заробітної плати працівника.

Економічний ефект із попередження надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків визначається збитками, яких вдалося уникнути підприємствам від допущених ситуацій, що загрожували життю людей та могли призвести до надзвичайної ситуації, коли такі ситуації виявлено працівниками ДВГРС, після чого вжито відповідних заходів для їх усунення.

За 2021 рік в результаті проведених аварійно-рятувальних робіт врятовано матеріальних цінностей (обладнання, виробок та підготовлених запасів вугілля) на суму 337 млн грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-технічної діяльності за 2021 рік склав 337 млн грн.

За 2021 рік надано допомоги потерпілим у критичному стані та особам з тяжкими травмами у кількості 36 осіб та 117 осіб відповідно.

За 2021 рік величина можливих витрат держави на відшкодування шкоди одному потерпілому, що знаходиться в критичному стані у випадку, якщо потерпілий не виведений з критичного стану і загинув – 405,582 тис. грн.

За 2021 рік величина можливих витрат держави по виплаті особам з тяжкими травмами, визнаного МСЕК інвалідом і витратами на важко травмованого потерпілого, що повернувся до праці – 57,256 тис. грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-медичної служби за 2021 рік склав 21,3 млн грн.

За 2021 рік кількість виявлених ситуацій, які загрожували життю людей і могли призвести до аварії – 2 532 од. та середній збиток від одної допущеної аварії і аварійної ситуації за останні 3 роки – 2,2 млн грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект з попередження надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків за 2021 рік склав 5 582,4 млн грн.

У 2021 році результат виконання ДВГРС основних завдань за призначенням в грошовому виразі склав 5 940,7 млн грн.

У 2021 році ДВГРС профінансовано з державного бюджету на суму 340 млн. гривень.

Загальний економічний ефект виконання ДВГРС завдань за призначенням у 2021 році склав 17,5 грн на 1 гривню бюджетного фінансування.

За 2022 рік в результаті проведених аварійно-рятувальних робіт врятовано матеріальних цінностей (обладнання, виробок та підготовлених запасів вугілля) на суму 4 868 млн грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-технічної діяльності за 2022 рік склав 4 868 млн грн.

За 2022 рік надано допомоги потерпілим у критичному стані та особам з тяжкими травмами у кількості 37 осіб та 68 осіб відповідно.

За 2022 рік величина можливих витрат держави на відшкодування шкоди одному потерпілому, що знаходиться в критичному стані у випадку, якщо потерпілий не виведений з критичного стану і загинув – 438,062 тис. грн.

За 2022 рік величина можливих витрат держави по виплаті особам з тяжкими травмами, визнаного МСЕК інвалідом і витратами на важко травмованого потерпілого, що повернувся до праці – 56,967 тис. грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-медичної служби за 2022 рік склав 20,1 млн грн.

За 2022 рік кількість виявлених ситуацій, які загрожували життю людей і могли призвести до аварії – 1 767 од. та середній збиток від одної допущеної аварії і аварійної ситуації за останні 3 роки – 2,056 млн грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект з попередження надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків за 2022 рік склав 3 632,9 млн грн.

У 2022 році результат виконання ДВГРС основних завдань за призначенням в грошовому виразі склав 8 521,0 млн грн.

У 2022 році ДВГРС профінансовано з державного бюджету на суму 300,44 млн. гривень.

Загальний економічний ефект виконання ДВГРС завдань за призначенням у 2022 році склав 28,4 грн на 1 гривню бюджетного фінансування.

За 2023 рік в результаті проведених аварійно-рятувальних робіт врятовано матеріальних цінностей (обладнання, виробок та підготовлених запасів вугілля) на суму 2 232 млн грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-технічної діяльності за 2023 рік склав 2 232 млн грн.

За 2023 рік надано допомоги потерпілим у критичному стані та особам з тяжкими травмами у кількості 37 осіб та 87 осіб відповідно.

За 2023 рік величина можливих витрат держави на відшкодування шкоди одному потерпілому, що знаходиться в критичному стані у випадку, якщо потерпілий не виведений з критичного стану і загинув – 448,462 тис. грн.

За 2023 рік величина можливих витрат держави по виплаті особам з тяжкими травмами, визнаного МСЕК інвалідом і витратами на важко травмованого потерпілого, що повернувся до праці – 60,850 тис. грн.

Враховуючи зазначене, економічний ефект роботи оперативно-медичної служби за 2023 рік склав 21,5 млн грн.

За 2023 рік кількість виявлених ситуацій, які загрожували життю людей і могли призвести до аварії – 1 646 од. та середній збиток від одної допущеної аварії і аварійної ситуації за останні 3 роки – 4 755 млн грн.

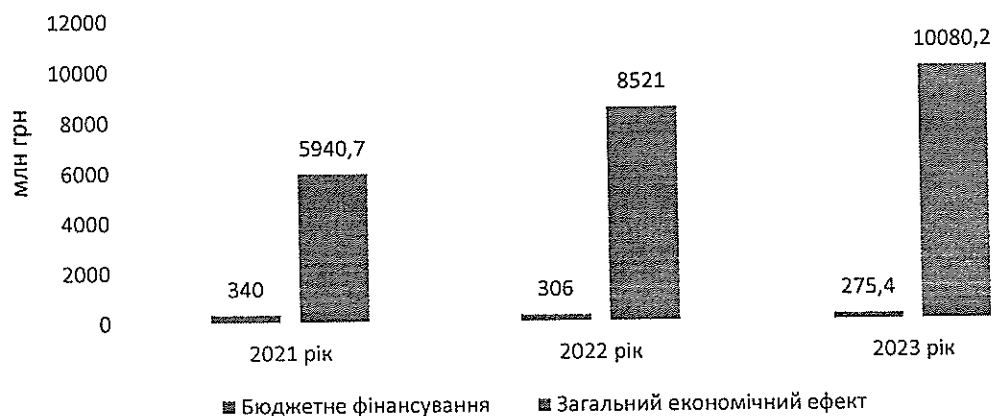
Враховуючи зазначене, економічний ефект з попередження надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків за 2023 рік склав 7 826,7 млн грн.

У 2023 році результат виконання ДВГРС основних завдань за призначенням в грошовому виразі склав 10 080,2 млн грн.

У 2023 році ДВГРС профінансовано з державного бюджету на суму 275,4 млн. гривень.

Загальний економічний ефект виконання ДВГРС завдань за призначенням у 2023 році склав 36,6 грн на 1 гривню бюджетного фінансування.

Загальна економічна ефективність діяльності ДВГРС,
млн грн

Висновки:

Враховуючи зазначене та за результатами виконаних результативних показників бюджетної програми, ДВГРС ефективно виконує завдання бюджетної програми: проведення аварійно-рятувальних робіт, ліквідацію надзвичайних ситуацій, виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, виконання робіт протиаварійного призначення. ДВГРС працює у режимі цілодобового чергування з метою

виїзду на гірничі підприємства для ліквідації аварій та надання допомоги потерпілим, чим реалізується один з принципів цивільного захисту: гарантування та забезпечення державою конституційних прав громадян на захист життя та здоров'я, передбачений Кодексом цивільного захисту України.

ефективності надання публічних послуг за рахунок бюджетних коштів, рівня забезпечення потреб, задоволення інтересів отримувачів/користувачів і надавачів публічних послуг

Бюджетна програма не передбачає надання публічних послуг за рахунок бюджетних коштів.

повноти (інформативності) та якості документів, що формуються головним розпорядником бюджетних коштів і застосовуються у бюджетному процесі (бюджетні запити, паспорти бюджетних програм тощо)

При складанні пропозицій до Бюджетної декларації, бюджетних запитів, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, а також результатів оцінки їх ефективності, планів використання бюджетних коштів, планів витрат, помісячних планів витрат, звітів про виконання помісячних планів витрат тощо, які було сформовано протягом 2021-2023 років, за бюджетною програмою Міністерством енергетики України забезпечено дотримання вимог Бюджетного кодексу України і наказів Міністерства фінансів України.

Висновок:

Аналіз свідчить, що на ефективність бюджетної програми впливає рівень фінансування ДВГРС. Протягом 2021-2023 років через недофінансування відбулося збільшення плинності кадрів ДВГРС. Коефіцієнт плинності кадрів у 2021 році склав 9,2%, у 2022 році – 27,9%, у 2023 році – 14,0%, а в середньому за 2021 – 2023 роки – 17,0%. Особливо це стосується професійних рятувальників, що пройшли спеціальну підготовку, тренування та навчання й атестовані на кваліфікаційне звання «рятувальник».

ефективності системи управління бюджетними коштами

ДВГРС було дотримано термінів, вимог та процедур, передбачених відповідними нормативними документами щодо формування та використання бюджетних коштів, здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, які спрямовані на досягнення цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності та забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів. Внаслідок прийняття ефективних управлінських рішень було досягнуто мету бюджетної програми: забезпечення сталої роботи підприємств з видобутку вугілля, мінімізація втрат вугільної галузі під час попередження і ліквідації аварій та аварійних ситуацій.

III. Варіанти досягнення цілі огляду

1. Опис варіанта 1

1.1. Назва варіанта

Реформування ДВГРС шляхом оптимізації кількості юридичних осіб, а саме – злиття підрозділів ДВГРС у одну юридичну особу.

1.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Забезпечення раціонального та ефективного використання сил та засобів ДВГРС шляхом реформування структури та злиття ЦШ, 8, 10 та ЛВ ВГРЗ в одну юридичну особу – ДВГРС;

внесення змін до нормативно-правових актів та тих, які втратили чинність або розроблення нових;

впорядкування діяльності ДВГРС як новоствореної юридичної особи.

1.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Проведення реформування ДВГРС за рахунок оптимізації (скорочення) чисельності дозволить підвищити ефективність управління, підвищити швидкість прийняття управлінських рішень та оперативного реагування із залученням сил та засобів всіх підпорядкованих підрозділів ДВГРС для ліквідації надзвичайних ситуацій або виконання робіт профілактичного характеру без додаткових процедур узгодження, підвищити фінансовий контроль та дисципліну за виконанням бюджетної програми, а також забезпечити раціональне та ефективне використання бюджетних коштів на виконання гірничорятувальних заходів, можливість переміщення особового складу та передачі майна, обладнання, техніки тощо без додаткових узгоджень з Уповноваженим органом управління.

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг	—
Надавачі публічних послуг	—
Гендерна рівність	Гендерні розриви, гендерна дискримінація, негативні тенденції при забезпеченні потреб та задоволенні інтересів жінок, чоловіків та/або їх груп відсутні, гендерна рівність забезпечена.
Інфраструктура надання послуг	—
Екологія	—
Інше: <i>Вугільні підприємства</i>	Зменшення загальної кількості аварій на 1 млн. тон видобутку вугілля, зменшення частоти виникнення аварій, збільшення частки аварій, ліквідованих на початковій стадії, зменшення тривалості ліквідації однієї аварії, зменшення трудових витрат на ліквідацію однієї аварії, зменшення матеріальних збитків підприємств від аварій.

1.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Реалізація варіанту не потребуватиме додаткових матеріальних та фінансових витрат із державного бюджету. Структура напрямів використання бюджетних коштів залишається сталою, нових видатків та показників порівняно з 2024 роком не передбачається.

1.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Тривала процедура внесення змін до нормативно-правових актів внаслідок необхідності зміни більшості нормативних документів ДВГРС	У разі виникнення суперечностей та неузгодженостей за ініціатииви Міненерго можуть проводитись узгоджувальні наради із зацікавленими органами виконавчої влади, створюватись Робочі групи для вирішення проблемних питань та інше
Підвищення соціальної напруги у зв'язку зі скороченням працівників ДВГРС	Виконання процедури реорганізації та можливого звільнення працівників шляхом забезпечення працевлаштування працівників відповідно до вимог законодавства та Галузевої Угоди між Міністерством палива та енергетики України,

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Неможливість виконання фінансової та бухгалтерської звітності (у зв'язку з тим, що деякі підрозділи ДВГРС та їх матеріальні цінності, залишилися на непідконтрольній Україні території або на території ведення активних бойових дій) тощо	Держвуглепром і всеукраїнськими профспілками вугільної промисловості України (далі – Галузева Угода) З урахування ситуації, яка складається в регіонах, де розташовані підрозділи ДВГРС, забезпечити передислокацію матеріалів, цінностей тощо на більш безпечну територію та здійснення позапланової інвентаризації по ЦШ ДВГРС та ВГРЗ

1.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

№ з/п	Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
1.	Реформування структури ДВГРС шляхом злиття ЦШ, 8, 10 та ЛВ ВГРЗ в одну юридичну особу – ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Міненерго: Прийняття відповідного нормативно-правового акту ДВГРС: Внесення даних до ЄДР
2.	Внесення змін до нормативно-правових актів, таких, які втратили чинність або розроблення нових			
2.1.	внесення змін до Положення про Державну воєнізовану гірничорятувальну службу у вугільній промисловості України	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.2.	затвердження Положення про відокремлений підрозділ ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.3.	затвердження «Типових штатних розписів та нормативів чисельності працівників ДВГРС у вугільній промисловості» у новій редакції	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.4.	затвердження Структури ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Затвердження відповідного документа

№ з/п	Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
2.5.	внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.6.	розробка штатного розпису ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.7.	розробка Концепції та/або Програми технічного переоснащення	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.8.	розробка нової редакції Положення про запобігання виникненню надзвичайних ситуацій Державною воєнізованою гірничорятувальною службою у вугільній промисловості України	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.9.	розробка нової редакції Переліку мінімального матеріально-технічного оснащення ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2.10.	розробка нової редакції «Організація гірничорятувальних підрозділів. Нормативи»	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
3.	Впорядкування діяльності ДВГРС як новоствореної юридичної особи			
3.1.	удосконалення робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій, надання невідкладної медичної допомоги потерпілим внаслідок надзвичайних ситуацій, нещасних випадків та гострих захворювань	ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного документа
3.2.	удосконалення робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків	ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного наказу

№ з/п	Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
	надзвичайних ситуацій			
3.3.	розробка наказу «Про заходи щодо економного та раціонального використання матеріальних ресурсів та енергоносіїв»	ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного документа
3.4.	державна реєстрація відокремлених підрозділів	ДВГРС	2025-2026	Внесення даних до ЄДР
3.5.	розробка Дислокації підрозділів ДВГРС	ДВГРС	2025-2026	Затвердження відповідного документа Міненерго
3.6.	підписання додаткових угод або договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування ДВГРС гірничих підприємств	ДВГРС	2025-2026	Підписання відповідного документа контрагентами
3.7.	положень про відділи та сектори апарату управління, посадових інструкцій працівників	ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного документа
3.8.	атестація ДВГРС	ДВГРС	2025-2026	Отримання свідоцтва про атестацію аварійно-рятувальної служби

2. Опис варіанта 2

2.1. Назва варіанта

Вдосконалення правового регулювання господарських відносин шляхом залучення коштів суб'єктів господарювання недержавної форми власності у власності, володінні або користуванні яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок для забезпечення фінансування державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб.

2.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Врегулювання відносин між суб'єктами господарювання та державною аварійно-рятувальною службою щодо здійснення аварійно-рятувального обслуговування на платній основі шляхом внесення змін до нормативно-правових актів.

2.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Внесення змін до Порядку матиме позитивний вплив на забезпечення захисту інтересів держави в частині зменшення навантаження на державний бюджет та забезпечення виконання функцій та завдань за призначенням (профілактика із запобігання надзвичайних ситуацій, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також надання, невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам, які перебувають у небезпечному для

життя й здоров'я стані, на місці події та під час евакуації до закладів охорони здоров'я тощо).

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг	–
Надавачі публічних послуг	–
Гендерна рівність	Гендерні розриви, гендерна дискримінація, негативні тенденції при забезпеченні потреб та задоволенні інтересів жінок, чоловіків та/або їх груп відсутні, гендерна рівність забезпечена.
Інфраструктура надання послуг	–
Екологія	–
Інше: Вугільні підприємства	Зростання собівартості вугільної продукції за рахунок додавання витрат на аварійно-рятувальне обслуговування

2.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Реалізація варіанту не потребує додаткового фінансування із державного бюджету.

2.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Тривала процедура внесення змін до законодавчих та нормативно-правових актів	У разі виникнення суперечностей та неузгодженостей за ініціативи Міненерго можуть проводитись узгоджувальні наради із зацікавленими органами виконавчої влади.
Тривала процедура роздержавлення вугледобувних підприємств під час воєнного стану	Прийняття Програми діяльності державних вугледобувних підприємств на період до 2030 року
Однотимове існування різних форм оплати за надання аварійно-рятувального обслуговування для підприємств різної форми власності у разі прийняття реалізації варіанта без процедури роздержавлення вугледобувних підприємств, і як наслідок, можлива відмова суб'єктів господарювання (гірничих підприємств) недержавної форми від укладення відповідних договорів на обслуговування на	У разі виникнення суперечностей та неузгодженостей за ініціативи Міненерго можуть проводитись узгоджувальні наради із представниками суб'єктів господарювання

платній основі	
Укладання договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування на платній основі тільки з підприємствами недержавної форми власності, що не відповідатиме принципам державної регуляторної політики в частині зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, а також засадам цивільного законодавства які засновані на юридичній рівності	Внесення змін до законодавства з питань регуляторної та економічної політики, спрямованої на запобігання монопольній діяльності, її обмеження та припинення, а також на розвиток конкуренції.

У реалізації варіанту відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час його реалізації.

2.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

№ з/п	Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
1	Внесення змін до Гірничого закону України	Міненерго	2025-2026	Прийняття відповідного законодавчого акту
2	Внесення змін до Порядку здійснення постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування суб'єктів господарювання, галузей та окремих територій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2017 року № 5	Міненерго	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
3	Укладення ДВГРС договорів із суб'єктами господарювання (гірничі підприємства) недержавної	ДВГРС	2025-2026	Укладення відповідних договорів та зменшення

	форми на обслуговування на платній основі			навантаження на державний бюджет
4	Внесення змін до Положення про Державну воєнізовану гірничорятувальну службу у вугільній промисловості України	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
5	Затвердження Положення про відокремлений підрозділ ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
6	Затвердження «Типових штатних розписів та нормативів чисельності працівників ДВГРС у вугільній промисловості» у новій редакції	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
7	Затвердження Структури ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Затвердження відповідного документа
8	Внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 154	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
9	Розробка штатного розпису ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
10	Розробка Концепції та/або Програми технічного переоснащення	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
11	Розробка нової редакції Положення про запобігання виникненню надзвичайних ситуацій Державною воєнізованою гірничорятувальною службою у вугільній промисловості	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
12	Розробка нової редакції Переліку мінімального матеріально-технічного оснащення ДВГРС	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту

13	Розробка нової редакції «Організація гірничорятувальних підрозділів. Нормативи»	Міненерго ДВГРС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
----	---	-----------------	-----------	--

3. Опис варіанта 3

3.1. Назва варіанта

Приєднання Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості України до Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту України в структурі Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

3.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Забезпечення ефективності використання сил та засобів ДВГРС за рахунок її приєднання до ДСНС.

3.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Реалізація варіанта, запропонованого Міністерством фінансів України листом № 47010-06/1-5/31596 від 01.11.2024, не містить ґрунтовний та детальний прогноз очікуваного впливу на сферу паливно-енергетичного комплексу у частині протипожежного захисту та рятування на підприємствах вугільної галузі, що підпорядковані Міністерству енергетики України.

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг	—
Надавачі публічних послуг	—
Гендерна рівність	Гендерні розриви, гендерна дискримінація, негативні тенденції при забезпеченні потреб та задоволенні інтересів жінок, чоловіків та/або їх груп відсутні, гендерна рівність забезпечена.
Інфраструктура надання послуг	—
Екологія	—
Інше: Вугільні підприємства Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту України ДСНС Міністерство енергетики України	Послаблення обсягів та якості виконання профілактичних робіт, спрямованих на попередження надзвичайних ситуацій, у тому числі періодичності проведення обстежень, проведення цільових перевірок, реагування тощо, відсутності відомчого контролю Міненерго за розробкою та вжиттям заходів з профілактики, обумовлені реальними потребами вугледобувних підприємств. Вплив на Міненерго як ЦОВВ щодо здійснення функцій, обумовлених законами України, а саме: вимогами статті 23 Кодексу цивільного захисту, статті 29 Гірничого закону України, інших нормативно-правових актів, згідно яких Міністерство енергетики України реалізує державну політику на підприємствах паливно-енергетичного комплексу у сфері протипожежного захисту та пожежної безпеки, спрямованої на зменшення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій (аварій техногенного або природного характеру, у тому числі пожеж) та їх кількості,

	що можуть привести до виникнення загроз життя або здоров'ю працівників, великої кількості загиблих або постраждалих, завдання значних матеріальних збитків для підприємств ПЕК тощо, а також здійснює керівництво створеними аварійно-рятувальними службами, забезпечує їх діяльність та контроль за готовністю до дій за призначенням.
--	---

3.4. *Фінансово-економічне обґрунтування варіанта*
Реалізація варіанта потребує додаткових розрахунків.

3.5. *Ризики реалізації варіанта*

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
1. Збільшення прояву небезпек та ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, а також загроз життю та здоров'ю працюючих.	Зазначені ризики є орієнтовними, у зв'язку з тим, що варіант, запропонований Міністерством фінансів України листом № 47010-06/1-5/31596 від 01.11.2024, не містить детального плану реалізації та потребує додаткових розрахунків.
2. Підвищення соціальної напруги у зв'язку із можливим звільненням працівників ДВГРС (пенсійне забезпечення, відпустки, дія вимог Галузевої угоди тощо).	
3. Втрата професійного зв'язку між Уповноваженим органом управління, вугледобувними підприємствами та ДВГРС, що послабить напрямок з виконання робіт з попередження надзвичайних ситуацій, у тому числі періодичність проведення обстежень, проведення цільових перевірок, реагування тощо, а також контроль та узгодження заходів з профілактики, що обумовлені реальними потребами вугледобувних підприємств.	
4. Підвищення ризиків безпеки ведення гірничих робіт і, як наслідок, збільшення вірогідності виникнення аварій та	

аварійних ситуацій та впливу небезпечних чинників на життя та здоров'я працюючих вугледобувних підприємств.	
5. Тривала процедура законодавчих змін, пов'язана з приєднанням ДВГРС до структури ДСНС.	

3.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

№ з/п	Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
1	Прийняття рішення щодо приєднання ДВГРС до Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту України в структурі ДСНС	КМУ Міненерго МВС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
2	Внесення змін до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність ДВГРС	Міненерго МВС	2025-2026	Прийняття відповідного нормативно-правового акту
3	Виконання заходів про передачу об'єктів права державної власності відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482.	Міненерго МВС	2026-2027	Акт приймання-передачі

Зазначені заходи є орієнтовними, у зв'язку з тим, що варіант запропонованого Міністерством фінансів України листом № 47010-06/1-5/31596 від 01.11.2024 не містить детального плану реалізації.

IV. Порівняння варіантів

Критерії порівняння	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3
Вплив на витрати та надходження бюджету	Не потребуватиме додаткових матеріальних та фінансових витрат із державного бюджету	Не потребуватиме додаткових фінансових витрат із державного бюджету	Потребуватиме додаткових розрахунків та розробки детального плану реалізації варіанту
Сильні сторони	1. Дозволяє зберегти автономію та профільну спеціалізацію ДВГРС, що сприяє ефективному обслуговуванню вугільної галузі.	1. Залучення додаткових коштів від суб'єктів господарювання може зменшити бюджетне навантаження.	Відсутня

	2. Підвищення ефективності управління, швидкості прийняття управлінських рішень та оперативного реагування із залученням сил та засобів всіх підпорядкованих підрозділів ДВГРС для ліквідації надзвичайних ситуацій або виконання робіт профілактичного характеру без додаткових процедур узгодження, 3. Підвищення фінансового контролю та дисципліни за виконанням бюджетної програми, а також забезпечити раціональне та ефективне використання бюджетних коштів на виконання гірничорятувальних заходів на всіх етапах реформування вугільної галузі. 4. Можливість переміщення особового складу та передачі майна, обладнання, техніки тощо без додаткових узгоджень з Уповноваженим органом управління.	2. Вдосконалення правового регулювання господарських відносин.	
Слабкі сторони	1. Тривала процедура внесення змін до нормативно-правових актів внаслідок необхідності зміни більшості нормативних документів ДВГРС.	1. Тривала процедура внесення змін до законодавчих та нормативно-правових актів. 2. Високий ризик недофінансування та обмежень у фінансуванні, що може призвести до дефіциту коштів для регулярного обслуговування шахт, особливо в періоди низької економічної активності в галузі.	1. Тривала процедура внесення змін до нормативно-правових актів внаслідок необхідності зміни більшості нормативних документів ДВГРС. 2. Зниження ефективності оперативних дій, оскільки специфіка

			шахтних аварій вимагає швидкого реагування й адаптації до підземних умов, що не завжди можливе при загальній централізованій структурі ДСНС. 3. Необхідні додаткові розрахунки економічного ефекту у разі зміни засновника при збереженні завдань, функцій та робіт, що виконуються ДВГРС. 4. Міненерго позбавляється права на реалізацію повноважень з питань протиаварійного захисту та здійснення аварійно-рятувального обслуговування на об'єктах, які йому підпорядковані згідно вимог Гірничого закону України та Кодексу цивільного захисту України.
Ризики	1. Тривала процедура внесення змін до нормативно-правових актів внаслідок необхідності зміни більшості нормативних	1. Тривала процедура внесення змін до нормативно-правових актів внаслідок необхідності зміни більшості нормативних	1 Збільшен ня прояву небезпек та ризиків виникнення надзвичайних

	документів ДВГРС. 2. Підвищення соціальної напруги у зв'язку зі скороченням працівників ДВГРС. 3. Неможливість виконання фінансової та бухгалтерської звірки (у зв'язку з тим, що деякі підрозділи ДВГРС та їх матеріальні цінності, залишилися на непідконтрольній Україні території або на території ведення активних бойових дій) тощо.	документів ДВГРС 2. Тривала процедура роздержавлення вугледобувних підприємств. 3. Одночасне існування різних форм оплати за надання аварійно-рятувального обслуговування для підприємств різної форми власності у разі прийняття реалізації варіанта без процедури роздержавлення вугледобувних підприємств, і як наслідок, можлива відмова суб'єктів господарювання (гірничих підприємств) недержавної форми від укладення відповідних договорів на обслуговування на платній основі. 4. Укладання договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування на платній основі тільки з підприємствами недержавної форми власності, що не відповідатиме принципам державної регуляторної політики в частині зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, а також засадам цивільного законодавства які засновані на юридичній рівності	ситуацій, а також загроз життю та здоров'ю працюючих. 2. Підвищення соціальної напруги у зв'язку із можливим звільненням працівників ДВГРС (пенсійне забезпечення, відпустки, дія вимог Галузевої угоди тощо). 3. Втрата професійного зв'язку між Уповноваженим органом управління та ДВГРС, що послабить напрямок з виконання робіт з попередження надзвичайних ситуацій, у тому числі періодичність проведення обстежень, проведення цільових перевірок, реагування тощо, а також контроль та узгодження заходів з профілактики, що обумовлено реальними потребами вугледобувних підприємств. 4. Підвищення ризиків безпеки ведення
--	---	--	---

			гірничих робіт і, як наслідок, збільшення вірогідності виникнення аварій та аварійних ситуацій та впливу небезпечних чинників на життя та здоров'я працюючих вугледобувних підприємств. 5. Тривала процедура законодавчих змін, пов'язана з приєднанням ДВГРС до структури ДСНС.
Інші	—	—	—

Пропозиції робочої групи щодо оптимального варіанта для досягнення цілі огляду

Найбільш виважений і прийнятний варіант, який відповідає цілі огляду витрат та буде сприяти підвищенню ефективності здійснення Державною воєнізованою гірничорятувальною службою у вугільній промисловості України гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах та виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій за рахунок підвищення ефективності та швидкості прийняття управлінських рішень та оперативного реагування із залученням сил та засобів всіх підпорядкованих підрозділів ДВГРС для ліквідації надзвичайних ситуацій та виконання профілактичних робіт, підвищення фінансового контролю та дисципліни за виконанням бюджетної програми, забезпечення раціонального та ефективного використання бюджетних коштів, а також збереження кадрового професійного потенціалу ДВГРС, є 1 варіант.

Виходячи з вищезазначеного, пропонується запровадження 1 варіанту.

V. Окремі позиції членів робочої групи

Голова робочої групи

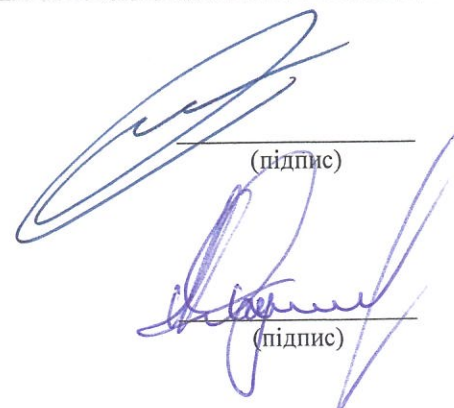
Шейко Юрій Євгенович,

Перший заступник Міністра енергетики України

Співголова робочої групи

Ященко Ігор Олексійович,

Начальник Управління охорони праці, промислової безпеки, цивільного захисту та соціальної політики

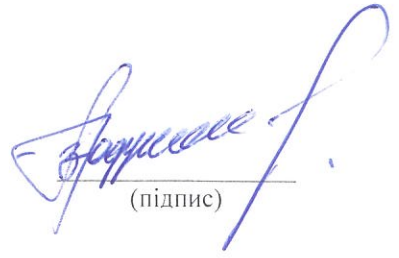
(підпис)

(підпис)

Заступник голови робочої групи

Задума Олександр Юрійович,

Заступник начальника управління – начальник відділу безпеки праці та здоров'я працівників Управління охорони праці, промислової безпеки, цивільного захисту та соціальної політики

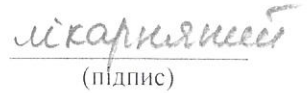

(підпис)

Члени робочої групи:

Марушкевич Ірина Миколаївна,

Заступник начальника відділу фінансового планування та аналізу Департаменту аналізу та реалізації бюджетної і фінансової політики

(підпис)

Сименко Сергій Степанович,

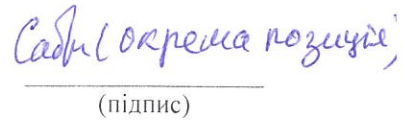
Головний технічний інспектор Незалежної профспілки гірників України (за згодою)

(підпис)

Сабіщенко Світлана Михайлівна,

Заступник директора Департаменту фінансів паливно-енергетичного комплексу та майнових відносин – начальник відділу фінансів паливних і енергетичних ресурсів Міністерства фінансів України (за згодою)

(підпис)

Оседач Олена Миколаївна,

Головний спеціаліст відділу фінансів паливних і енергетичних ресурсів Департаменту фінансів паливно-енергетичного комплексу та майнових відносин Міністерства фінансів України (за згодою)

(підпис)

Круковський Олександр Петрович,

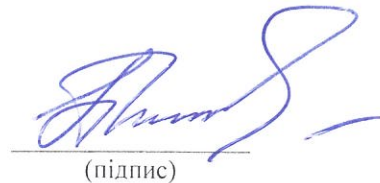
Заступник директора Інституту геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова з наукової роботи, член-кореспондент НАН України, доктор технічних наук (за згодою)

(підпис)

Подолець Роман Здиславович,

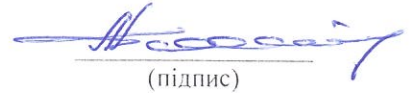
Завідувач сектору прогнозування розвитку паливно-енергетичного комплексу відділу секторальних прогнозів та кон'юнктури ринків ДП «Інститут економіки та прогнозування НАН України», кандидат економічних наук (за згодою)

(підпис)

Татарінов Анатолій Арефійович,

Голова Всеукраїнського об'єднання організацій роботодавців «Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України» (за згодою)

(підпис)

Секретар робочої групи:

Фінчук Вікторія Василівна,

Головний спеціаліст відділу промислової безпеки, протипожежного та цивільного захисту Управління охорони праці, промислової безпеки, цивільного захисту та соціальної політики

(підпис)

«29» 11 2024 р.